

پیش نویس طرح قانون احزاب

این پیش نویس با هدف تسهیل در تشکیل، تقویت جایگاه و نظارت بر احزاب تهیه شده است.

گروه سیاست داخلی

دفتر سیاسی مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی

تیر ماه ۱۳۹۷

فصل اول - جایگاه احزاب و تعاریف

ماده (۱)

در اجرای اصل بیست و شش قانون اساسی و با هدف شکل‌گیری و تداوم احزاب قوی و کارآمد در کشور، احزاب می‌توانند در چارچوب قانون، فعالیت‌های زیر را انجام بدهند:

- الف- مشارکت در انتخابات، در سطوح ملی و محلی، از طریق معرفی و حمایت از نامزدهای انتخابات.
- ب- شکل‌دهی و هدایت افکار عمومی برای مشارکت در تمامی عرصه‌های اداره کشور.
- ج- آموزش شهروندان به منظور افزایش مشارکت آنان در فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی همچون انتخابات و یا تصدی مناصب عمومی.

د- کمک به توسعه سیاسی و تقویت مردمسالاری در کشور.

ه- مشارکت در فرآیندهای تصمیم‌سازی و خط‌مشی‌گذاری‌های کشور.

و- نقد سیاست‌ها و عملکردهای دستگاههای حکومتی و پیشنهاد راهکارهای اصلاحی.

ماده (۲)

حزب تشکیلاتی سیاسی است متشکل از اشخاص حقیقی که بر اساس اصول و مشی تعیین شده و با برنامه مشخص در جهت کسب و مشارکت در قدرت سیاسی و نقد و اصلاح آن، به منظور اداره کشور فعالیت می‌کند.

فصل دوم - حقوق و آزادی‌های احزاب

ماده (۳)

تأسیس حزب آزاد است و احزاب در بیان عقیده و انجام فعالیت‌هایی مانند تشکیل اجتماعات و راهپیمایی‌ها، شرکت در انتخابات و مبارزات انتخاباتی، در چارچوب قانون، آزاد هستند. فعالیت حزب نباید اصول استقلال، آزادی، وحدت ملی، تمامیت ارضی، اصل مردم‌سالاری و اساس جمهوری اسلامی را نقض کند.

ماده (۴)

احزاب برای برگزاری اجتماعات و راهپیمایی‌ها مکلفند حداقل بیست و چهار ساعت قبل از تشکیل هر اجتماع یا راهپیمایی موضوع را با ذکر علت، هدف، محل، مسیر، تاریخ، ساعت شروع، شیوه انتظامات و مسئولان آن به فرمانداری محل اعلام نمایند.

ماده (۵)

کلیه اتباع جمهوری اسلامی ایران، که به سن هیجده سال رسیده باشند، آزاد هستند که به عضویت هر حزبی که مطابق این قانون تأسیس شده درآیند و هیچ کس را نمی‌توان به عضو شدن در یک حزب، عضو نشدن در یک حزب و یا خروج از عضویت آن مجبور کرد.

تبصره ۱- نیروهای مسلح نظامی و انتظامی و دستگاههای امنیتی و اعضاء آنها حق تأسیس و یا عضویت در حزب را ندارند.

تبصره ۲ - عضویت هر فرد در بیش از یک حزب ممنوع می باشد.

ماده (۶)

ثبت حزب اختیاریست. تنها احزابی که مطابق این قانون به ثبت رسیده‌اند، می‌توانند از امتیازات ناشی از ثبت حزب، از جمله موارد زیر، برخوردار شوند:

الف) دریافت کمک‌های پیش‌بینی شده در بودجه عمومی کشور.

ب) استفاده از خدمات رایگان یا یارانه‌ای صداوسیما یا سایر سازمان‌ها و مؤسسات اطلاع‌رسانی دولتی برای تبلیغات.

ج) درج نام، نام اختصاری یا نشان حزب در کنار نام نامزدهای انتخاباتی بر روی ورقه رأی.

د) داشتن نماینده یا بازرس در مراحل مختلف انتخابات و در مراکز تصمیم‌گیری در خصوص بندهای الف و ب این

ماده.

ه) ائتلاف با احزاب ثبت شده.

ماده (۷)

احزاب در استفاده از هر نام، نام اختصاری و نشان، با رعایت حقوق خصوصی اشخاص و ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های مذکور در ماده (۳) و سایر مواد این قانون آزاد هستند.

عین نام، نام اختصاری یا نشان حزب نباید قبلاً توسط حزبی دیگر مورد استفاده قرار گرفته باشد.

نام، نام اختصاری یا نشان حزب نباید تا آن اندازه با نام، نام اختصاری یا نشانی که قبلاً مورد استفاده حزبی دیگر بوده است شبیه باشد که فوراً از آن تمیز داده نشود.

تبصره ۱- استفاده از نام اشخاص در نام، نام اختصاری و یا نشان حزب منوط به کسب اجازه از دارنده نام یا قائم مقام قانونی او می‌باشد.

تبصره ۲- استفاده از نام و نام اختصاری احزابی که با رای دادگاه منحل شده اند، ممنوع است.

ماده (۸)

احزاب در برخورداری از حقوق قانونی با هم برابرند و رفتار تبعیض‌آمیز نسبت به آنها ممنوع است. امتیاز یک حزب نسبت به حزب دیگر تنها براساس معیارهای مندرج در این قانون خواهد بود.

فصل سوم - ثبت حزب

ماده (۹)

درخواست ثبت حزب توسط نماینده هیأت متقاضی ثبت به کمیسیون ملی انتخابات ارائه می شود. اعضای هیأت متقاضی ثبت حداقل پنج نفر از اتباع جمهوری اسلامی می باشند که به سن بیست و پنج سال رسیده باشند. تبصره- دولت مکلف است لایحه تشکیل کمیسیون ملی انتخابات را ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به مجلس ارائه نماید.^۱

ماده (۱۰)

نماینده هیأت متقاضی ثبت، نامه درخواست ثبت را که به امضای تمامی اعضای هیأت رسیده است به ضمیمه اساسنامه حزب، شناسنامه کلیه اعضای هیأت متقاضی ثبت، یکصد فرم تعهد عضویت در حزب برای شعبه مرکزی و پنجاه فرم تعهد عضویت در حزب برای هر یک از شعبه های فرعی حزب، به کمیسیون ملی انتخابات تسلیم می نماید.

ماده (۱۱)

در نامه درخواست ثبت، درج موارد زیر الزامیست:

الف - نام، نام اختصاری و نشان حزب، در صورتیکه نام اختصاری یا نشان داشته باشد با رعایت ماده (۷) این قانون. تبصره: کلمه «حزب» باید یکی از کلمات مندرج در نام حزب باشد و در صورتی که حزب شعبه داشته باشد، کلمه «شعبه» باید به نام شعبه افزوده شود.

ب - نشانی محل استقرار فیزیکی دفتر مرکزی حزب و شعب آن، در صورت داشتن شعبه.

ج - نام، نام خانوادگی و سایر مشخصات سجلی ضروری و نشانی کلیه اعضاء هیأت متقاضی ثبت و تعهد آنها به دارا بودن شرایط قانونی عضویت در هیأت متقاضی ثبت حزب.

ماده (۱۲)

در فرم تعهد عضویت در حزب، علاوه بر پیش بینی محل درج نام، نام خانوادگی و سایر مشخصات سجلی ضروری، نشانی و امضای متعهد، جمله زیر نیز درج می گردد: «امضای این برگه به معنی آشنایی با اساسنامه حزب و پذیرش آن و تعهد به واجد شرایط بودن برای عضویت در حزب می باشد».

ماده (۱۳)

کمیسیون ملی انتخابات مکلف است پس از دریافت کلیه مدارک مذکور در ماده (۱۰)، رسید بدهد و ظرف مدت یک ماه، انطباق یا عدم انطباق مدارک یاد شده را با قانون، با ذکر دلایل قانونی، کتباً به نماینده هیأت متقاضی ثبت اعلام نماید.

در صورت اعلام عدم انطباق مدارک با قانون، کمیسیون ملی انتخابات مکلف است هر زمان که مدارک جدید یا اصلاح شده از طرف نماینده هیأت متقاضی ثبت ارائه گردد، آنها را دریافت کرده و رسید بدهد؛ و ظرف مدت پانزده روز انطباق یا عدم انطباق آنها را با قانون، با ذکر دلایل قانونی، کتباً به نماینده هیأت متقاضی ثبت اعلام نماید.

ماده (۱۴)

در صورت کامل و صحیح بودن نامه درخواست ثبت حزب و مدارک ضمیمه آن، کمیسیون ملی انتخابات فوراً آنها را ثبت نموده و گواهی ثبت حزب را به نماینده هیأت متقاضی ثبت تسلیم می نماید. از زمان ارائه گواهی ثبت حزب توسط کمیسیون ملی انتخابات، حزب ثبت شده تلقی می شود. اساسنامه و صورت اسامی دبیرکل، اعضای شورای مرکزی، بازرسان حزب ثبت شده و مسئولان شعب آن، چنانچه حزب دارای شعبه باشد، از سوی کمیسیون ملی انتخابات در روزنامه رسمی کشور آگهی خواهد شد.

تبصره: اساسنامه و صورت اسامی دبیرکل، اعضای شورای مرکزی و بازرسان حزب، با آخرین تغییرات صورت گرفته، در پایگاه اطلاع رسانی کمیسیون ملی انتخابات به آگاهی عموم خواهد رسید.

ماده (۱۵)

در صورت ادغام دو یا چند حزب ثبت شده، همگی مجدداً در قالب یک حزب و تحت نام و نشان واحد درخواست ثبت می نمایند. نام، نام اختصاری و یا نشان حزب جدیدی که از ادغام دو یا چند حزب ثبت شده بوجود می آید، می تواند نام، نام اختصاری و نشان جدید و یا نام، نام اختصاری و نشان یکی یا بعضی از احزاب تشکیل دهنده آن باشد.

فصل چهارم - ساختار، ارکان و تشکیلات احزاب

ماده (۱۶)

هر حزب باید دارای اساسنامه مکتوب باشد و درج موارد زیر در اساسنامه الزامیست:

الف) اهداف حزب.

ب) شهر محل استقرار دفتر مرکزی و شعب حزب در صورت داشتن شعبه.

ج) شرایط و نحوه پذیرش اعضای حزب.

د) حقوق و تکالیف اعضای حزب.

ه) ساختار و تشکیلات حزب و شعب آن، در صورت داشتن شعبه، با ذکر ارکان و مقامهای حزب و نحوه انتخاب و ارتباط آنها با یکدیگر.

و) اختیارات و وظایف هریک از ارکان حزب و مقامهای حزب و شعب آن، در صورت داشتن شعبه، با تعیین دقیق روش تصمیم‌گیری توسط هریک از آنها.

ز) نحوه عملکرد مالی حزب، مشتمل بر: منابع و نحوه کسب درآمد و نحوه هزینه کردن آنها.

ح) شیوه تغییر یا اصلاح اساسنامه.

ط) موجبات و نحوه انحلال حزب یا شعب آن.

ماده (۱۷)

مجمع عمومی اعضای حزب بالاترین رکن تصمیم‌گیری حزب است. تمامی اعضای شرکت کننده در مجمع عمومی اعضای حزب دارای رأی برابر می باشند.

ماده (۱۸)

حزب می تواند بر اساس اساسنامه مجمع عمومی اعضاء حزب و يا به جاى آن مجمع نمايندگان اعضاء داشته باشد. اعضاء مجمع نمايندگان اعضاء با رأى مستقيم و مخفى تمامى اعضاء حزب از ميان اعضاء حزب و براى مدت مشخص مطابق اساسنامه انتخاب مى شوند.

تبصره: شرايط و نحوه برگزارى مجمع عمومى اعضاء، مجمع نمايندگان اعضاء و مجامع فوق العاده آنها و اختيارات هر يك از آنها را اساسنامه حزب تعيين مى نمايد.

ماده (۱۹)

مواد زير منحصرأ در صلاحيت مجمع عمومى اعضاء يا مجمع نمايندگان اعضاء حزب به صورت عادى يا فوق العاده مى باشد:

الف- تصويب راهبردها و خط مشى هاى حزب.

ب- تصويب مقررات مالى، بودجه و گزارش عملکرد مالى ساليانه حزب.

ج- انتخاب اعضاء شورائى مركزى، بازرسان و اعضاء ركن انضباطى حزب.

د- تغيير يا اصلاح اساسنامه.

ه- تصويب انحلال حزب.

و- تصويب مقررات و دستورالعمل هاى مربوط به برگزارى مجامع حزب.

ماده (۲۰)

انتخاب اعضاء شورائى مركزى و بازرسان حزب با رأى مستقيم و مخفى توسط مجمع عمومى اعضاء و يا مجمع نمايندگان اعضاء بموجب اساسنامه صورت مى گيرد. عضويت همزمان بازرسان حزب در شورائى مركزى و يا ساير ارکان حزب ممنوع است.

ماده (۲۱)

شورائى مركزى، دبیر کل و بازرسان حزب حسب مورد در مقابل مجمع عمومى اعضاء يا مجمع نمايندگان اعضاء پاسخگو مى باشند و علاوه بر ارائه گزارشهاى منظم دوره اى سالانه و يا مانند آن، در صورت درخواست مجمع عمومى اعضاء يا مجمع نمايندگان اعضاء مكلف به ارائه گزارش هاى موردى نيز مى باشند.

ماده (۲۲)

هر حزب داراى يك ركن انضباطى تحت نام هيات داورى يا نام ديگر مى باشد كه بموجب اساسنامه تأسيس مى شود و بر مبنای آيين نامه مصوب مجمع عمومى اعضاء و يا مجمع نمايندگان اعضاء به تخلفات اعضاء حزب رسيدگى مى نمايد.

ماده (۲۳)

اعضای رکن انضباطی با رأی مستقیم و مخفی مجمع عمومی اعضاء و یا مجمع نمایندگان اعضاء برای دوره معین انتخاب می شوند. عضویت همزمان بازرسان، دبیرکل و یا اعضاء شورای مرکزی در رکن انضباطی ممنوع است.

فصل پنجم - بودجه و امور مالی احزاب

ماده (۲۴)

بودجه حزب فقط از منابع زیر تأمین می گردد:

- الف- حق عضویت و یا سایر دریافت های منظم و یا غیر منظم از اعضاء.
- ب- فروش کتب، نشریات و اجناس تبلیغاتی حزب.
- ج- راه اندازی نمایشگاه ها، باشگاه ها و مجالس.
- د- درآمد حاصل از اموال و دارائی های متعلق به حزب.
- ه- هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی ایرانی.
- و- کمک های پیش بینی شده در بودجه عمومی کشور.
- ز- وام، هبه، وقف خاص، وصیت به نفع حزب.
- ح- برگزاری فعالیت های فرهنگی، پژوهشی، آموزشی متناسب با اهداف حزب.

ماده (۲۵)

احزاب مکلفند تمامی اموال، درآمدها و هزینه ها و به طور کلی تمامی عملکردهای مالی خود را در دفاتر مخصوص، با رعایت اصول حسابداری، ثبت نمایند و آنها را به همراه صورتحساب ها و اسناد مربوطه بصورت مرتب حداقل تا ده سال نگهداری نمایند.

تبصره ۱- هر گونه دریافت و کمک از سازمان ها، افراد حقیقی و حقوقی خارجی ممنوع می باشد.

تبصره ۲- هر گونه فعالیت تجاری توسط حزب ممنوع می باشد.

تبصره ۳- احزاب مکلفند کلیه دریافت ها و پرداخت های خود را در دفاتر مالی حزب ثبت نمایند و گزارشهای مربوط را به کنگره سالانه حزب ارائه نمایند.

ماده (۲۶)

اختصاص کمک های پیش بینی شده در بودجه عمومی کشور به احزاب، بر اساس آیین نامه ای خواهد بود که ظرف شش ماه از تصویب این قانون، توسط خانه احزاب و وزارت کشور تهیه خواهد شد.

ماده (۲۷)

احزاب مکلفند از اموال، دارایی ها و درآمدهای حزب فقط در جهت اهداف حزب، براساس قانون و اساسنامه، استفاده نمایند.

ماده (۲۸)

هر نوع هبه یا اعطای وام و هر نوع نقل و انتقال غیر قانونی به اعضاء حزب و یا سایر اشخاص از اموال، دارائی ها و یا درآمدهای حزب ممنوع است. پس از انحلال حزب و یا شعبه و یا موسسه وابسته به آن، انتقال اموال و یا دارایی های حزب به دبیر کل و شورای مرکزی حزب، یا بستگان نسبی و سببی درجه یک آنها، به هر طریق ممنوع است.

ماده (۲۹)

شورای مرکزی حزب، در دوره تصدی، مسؤولیت امور مالی حزب را عهده دار می باشد. گزارش عملکرد مالی حزب می بایستی هر سال به تصویب مجمع عمومی اعضاء و یا مجمع نمایندگان اعضاء برسد.

ماده (۳۰)

احزاب مکلفند در مقابل کمک های پیش بینی شده در بودجه عمومی، گزارش ها، دفاتر و اسناد خود را سالانه به کمیسیون ملی انتخابات ارائه نمایند.

فصل ششم - انحلال حزب

ماده (۳۱)

حزب در موارد زیر منحل می شود:

الف- به موجب اساسنامه و شرایط مندرج در آن.

ب- به موجب رأی نهائی دادگاه صالح با حضور هیئت منصفه.

ماده (۳۲)

در صورت انحلال حزب، کار تصفیه اموال حزب، حسب مورد، زیر نظر هیئت تصفیه پیش بینی شده در اساسنامه یا بر اساس رأی دادگاه صادرکننده رأی به انحلال حزب، انجام می پذیرد.

ماده (۳۳)

پس از انحلال حزب یا شعبه آن به موجب رأی نهایی دادگاه، تأسیس مجدد حزب یا شعبه با همان اهداف و یا ترکیب به هر شکل و تحت هر نام ممنوع است.

ماده (۳۴)

انحلال حزب به موجب رأی قطعی دادگاه خود به خود به معنی انحلال شعب و مؤسسات وابسته به آن و ابطال ثبت آن می باشد.

فصل هفتم - تخلفات و مجازات ها

ماده (۳۵)

در صورت تخلف حزب و یا شعبه و یا مؤسسه وابسته به آن از مفاد این قانون، حزب و یا شعبه و یا مؤسسه مربوطه با در نظر گرفتن نوع و اهمیت تخلف به یک یا چند مورد از موارد زیر محکوم می‌شود. محکوم شدن حزب و یا شعبه و یا مؤسسه وابسته به آن به هر یک از موارد ذیل نافی مسؤولیت حقوقی و یا کیفری حزب و یا اعضای آن نمی‌باشد.

الف- تذکر شفاهی

ب- تذکر کتبی با ذکر در سوابق حزب و با انتشار عمومی

ج- محرومیت از تمام یا بعضی امتیازات ناشی از ثبت تا شش ماه

د- محرومیت از امتیازات بندهای "الف" و "ب" ماده (۶) این قانون

ه- ابطال ثبت

و- ممنوعیت موقت برای مدت حداکثر تا چهار سال از تمام یا بعضی فعالیت‌ها

ز- انحلال

تبصره- محکومیت حزب و یا شعبه و یا مؤسسه وابسته به آن به هر یک از موارد "و" و "ز" تنها در صورت تخلف حزب و یا شعبه یا مؤسسه وابسته به آن از مفاد فصول ۴، ۵، ۶ و ۷ این قانون امکانپذیر می‌باشد.

ماده (۳۶)

رسیدگی به تخلفات موضوع این قانون منحصرأ در صلاحیت کمیسیون ملی انتخابات می‌باشد. کمیسیون ملی انتخابات با آگاهی از وقوع تخلف به هر طریق، از جمله شکایت و یا اعلام اشخاص و یا احزاب می‌تواند وارد در رسیدگی بشود.

ماده (۳۷)

رسیدگی به تخلف در کمیسیون ملی انتخابات بموجب قانون و با رعایت کلیه حقوق دفاعی حزب و تشریفات قانونی مربوطه صورت می‌گیرد.

ماده (۳۸)

در صورت محکوم شدن حزب و یا شعبه و یا مؤسسه وابسته به آن توسط کمیسیون ملی انتخابات به یکی از موارد مذکور در ماده (۳۵) این قانون، به استثناء بندهای "الف" و "ب" آن، محکوم علیه می‌تواند در شعبه‌ای از دیوانعالی کشور که توسط رئیس قوه قضائیه برای این منظور تعیین می‌شود از تصمیم صادره تجدید نظرخواهی نماید. شکایت هیأت متقاضی ثبت حزب علیه کمیسیون ملی انتخابات در خصوص عدم ثبت حزب نیز در این شعبه دیوانعالی کشور قابل رسیدگی می‌باشد.

رأی شعبه مذکور در موارد فوق نهائی می‌باشد.

ماده (۳۹)

در صورت محکوم شدن حزب و یا شعبه و یا مؤسسه وابسته به آن به دلیل تخلف توسط کمیسیون ملی انتخابات، دادگاه صلاحیتدار می‌تواند بنا به درخواست کمیسیون ملی انتخابات یا دادستان و یا هر ذینفع نسبت به ابطال عمل

یا تصمیم غیرقانونی حزب و یا شعبه و یا مؤسسه وابسته به آن، جبران خسارت و اصلاح یا تغییر وضعیت غیرقانونی، اتخاذ تصمیم نموده، رأی بدهد.

ماده (۴۰)

در صورتیکه هر یک از تخلفات احزاب مذکور در این قانون، در قوانین کیفری جرم شناخته شوند، رسیدگی به آنها صرفاً در محاکم دادگستری، بصورت علنی و با حضور هیأت منصفه، صورت خواهد گرفت.

ماده (۴۱)

بجز در مواردی که در این قانون تصریح شده است، برای رسیدگی به جرائم احزاب، هیأت منصفه مربوطه بر اساس ضوابط مندرج در "قانون هیأت منصفه مصوب ۲۴ اسفند ۱۳۸۲" تشکیل می شود و تصمیم گیری می نماید.

ماده (۴۲)

اعضاء هیأت منصفه هر دادگاه در کل کشور ده نفر می باشند که براساس قرعه انتخاب می شوند.

ماده (۴۳)

دادگاه با حضور همه اعضاء هیأت منصفه تشکیل شده و رسمیت خواهد یافت. ملاک تصمیم گیری هر هیأت منصفه اتفاق آراء اعضاء آن می باشد.

ماده (۴۴)

ملاک برای مجرم شناخته شدن متهم صرفاً رأی هیأت منصفه خواهد بود. اما در صورتیکه هیأت منصفه متهم را مجرم بداند، دادگاه می تواند پس از رسیدگی رأی برائت صادر نماید.

ماده (۴۵)

در صورت محکوم شدن متهم در دادگاه بدوی، رأی صادره طبق مقررات قانونی قابل تجدید نظر خواهی می باشد. رسیدگی در مرحله تجدید نظر بدون حضور هیأت منصفه صورت می گیرد. رأی برائت قابل تجدید نظر خواهی نمی باشد.

ماده (۴۶)

در صورت تبرئه شدن حزب یا محکوم شدن آن به مجازاتی که مستلزم ممنوعیت فعالیت آن نباشد، بلافاصله از هر نوع قرار و یا دستور دادگاه و یا سایر مراجع امنیتی و انتظامی مبنی بر توقف فعالیت حزب رفع اثر خواهد شد.

ماده (۴۷)

پس از صدور رأی قطعی دادگاه مبنی بر انحلال حزب یا شعبه آن، تأسیس یا هر نوع فعالیت حزب یا شعبه مربوطه ممنوع می باشد، و هر کسی که خود را عضو یا نماینده حزب منحل شده معرفی نماید یا از طرف آن فعالیت انجام دهد به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم می شود. در صورتیکه فعالیت انجام یافته بطور مستقل نیز جرم شناخته شود، به مجازات آن جرم نیز محکوم می شود.

ماده (۴۸)

هر کس فردی را به عضویت در حزبی مجبور نماید یا از عضویت او در حزب قانونی مورد نظر خود جلوگیری نماید به حبس از سه تا شش ماه محکوم می شود.

ماده (۴۹)

در صورت انتقال اموال و دارایی های موضوع ماده (۲۸) این قانون، علاوه بر استرداد اموال و دارایی های انتقال یافته، هر یک از انتقال دهنده و انتقال گیرنده به جزای نقدی معادل ارزش اموال و دارایی های انتقال یافته محکوم می شوند.

ماده (۵۰)

از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن منسوخ می گردند.

ا^۱ پیشنهاد طرح قانونی

"کمیسیون ملی انتخابات"

ماده (۱)

"کمیسیون ملی انتخابات" نهادی است ملی، مستقل از قوای سه گانه و دارای ترکیب مشخص که بموجب این قانون و بمنظور انجام وظایف قانونی محوله در حوزه انتخابات و احزاب تشکیل می شود.

ماده (۲)

صلاحیت ها و وظایف کمیسیون ملی انتخابات عبارتند از:

الف- مدیریت و نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا.

ب- ثبت احزاب و نظارت بر عملکرد آنها.

ج- سایر وظایفی که بموجب قانون بر عهده آن گذاشته می شود.

ماده (۳)

کمیسیون ملی انتخابات از اعضاء زیر تشکیل می شود:

الف) دو نفر متخصص در حقوق انتخابات به انتخاب مجلس شورای اسلامی

ب) دو نفر از متخصصین انتخابات و احزاب به انتخاب وزیر کشور

ج) دو نفر از قضات بازنشسته متخصص در حقوق عمومی و آشنا به مسائل انتخابات و احزاب به انتخاب رئیس قوه قضائیه

د) یک نفر متخصص در امور شوراهای اسلامی شهر و روستا به انتخاب شورای عالی استان ها

ه) یک نفر از احزاب با انتخاب خانه احزاب

ماده (۴)

اعضاء کمیسیون ملی انتخابات برای مدت هشت سال انتخاب می شوند.

هر چهار سال یکبار یک نفر از اعضاء کمیسیون ملی انتخابات موضوع بندهای الف، ب، ج ماده ۳ این قانون با اعضاء جدیدی جایگزین خواهند شد. در اولین دوره پس از چهار، سال نیمی از اعضاء کمیسیون به قید قرعه برکنار و با اعضاء جدید جایگزین می شوند.

انتخاب متوالی اعضاء کمیسیون ملی انتخابات برای بیش از دو دوره ممنوع می باشد.

عزل عضو کمیسیون ملی انتخابات توسط مقام و یا دستگاه تعیین کننده در طول دوره تصدی ممنوع است.

ماده (۵)

رئیس کمیسیون ملی انتخابات با حداقل شش رأی اعضاء این کمیسیون از میان اعضاء و یا خارج از آن تعیین و جهت تصویب به رئیس جمهور معرفی می شود. در صورت تصویب، رئیس جمهور نامزد ریاست کمیسیون را به مجلس شورای اسلامی معرفی می نماید. اکثریت مطلق آراء نمایندگان مجلس شورای اسلامی ملاک تأیید رئیس کمیسیون ملی انتخابات خواهد بود.

رئیس کمیسیون ملی انتخابات برای مدت شش سال انتخاب می شود و انتخاب وی بصورت متوالی برای بیش از سه دوره ممنوع می باشد.

در صورتی که رئیس کمیسیون ملی انتخابات از میان اعضاء این کمیسیون انتخاب بشود، عضو جایگزین بلافاصله از طرف مقام یا دستگاه تعیین کننده به کمیسیون معرفی خواهد شد.

ماده (۶)

جلسات کمیسیون ملی انتخابات با حضور حداقل شش عضو رسمیت می یابد. تصمیمات کمیسیون با حداقل پنج رأی موافق اعضاء معتبر می باشد.

ریاست جلسات، تصویب دستور جلسات و اداره جلسات کمیسیون ملی انتخابات بر عهده رئیس کمیسیون خواهد بود. رئیس کمیسیون ملی انتخابات فاقد حق رأی در جلسات این کمیسیون می باشد.

ماده (۷)

تصمیمات کمیسیون ملی انتخابات در محدوده وظایف قانونی آن برای تمامی دستگاههای حکومتی مربوط اعم از اجرائی، نظارتی و قضائی لازم الاتباع می باشد.

ماده (۸)

کمیسیون ملی انتخابات دارای دبیرخانه دائمی می باشد که ریاست آن را رئیس دبیرخانه کمیسیون ملی انتخابات بر عهده دارد. دبیرخانه کمیسیون ملی انتخابات از ارکان و زیرمجموعه کمیسیون ملی انتخابات می باشد. اساسنامه دبیرخانه کمیسیون ملی انتخابات توسط کمیسیون ملی انتخابات تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

ماده (۹)

رئیس دبیرخانه کمیسیون ملی انتخابات با پیشنهاد رئیس کمیسیون ملی انتخابات و تصویب این کمیسیون تعیین می شود. رئیس دبیرخانه زیر نظر رئیس کمیسیون ملی انتخابات انجام وظیفه می نماید. رئیس دبیرخانه کمیسیون ملی انتخابات می تواند بدون حق رأی در جلسات کمیسیون شرکت نماید.

ماده (۱۰)

کمیسیون ملی انتخابات دارای ردیف بودجه مستقل است که سالانه در قانون بودجه کشور پیش بینی می شود.